Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҢА

ССКП Өлөөннөөҕү райкомун уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаағы Советын органа

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 10 сыла
№ 16 (989)
Олунньу
24
күнэ
БЭЭТИНСЭ
1967 сыл
Сыната 1 харчы

ДЕПУТАТТАР УОННА ОЛОХ

БИһИГИ дойдубутугар былаас саамай маассабай уонна саамай әлбэх аҕаанныах органнара—40 тыһыынча кәриҥэ сельскэй Советтар бааллар. Киниләр бэйәләрин дьайыларынан 107 мөлүйүөнтэн тахса киһини, а.ә. бары нәһилиәнньэ 46 бырыһыанын хабаллар.

Костромскай уобалас Шунгенскайдааҕы сельсоветтын үлэтин түһунан кини председателэ З. А. Корытова маннык кәпсиир:

—Сельсовет территориятыгар 4 колхозтар үлэһиттәрэ олорор 32 нәһилиәнньәлээх пууннара бааллар. Председатель, депутаттар үлэләрэ әҥинараас өрүттәрдээх: колхозтар хаһаайыстыбаннай дьыалаларын, тутуу, оскуолалар өрөмүөннәрин, культурнай, олох-дьаһах өттүнэн хааччыйар, о.д.а. учреждениелар, сәлиәнньэлэри, дәриәбинәлэри түпсаран оҥоруу... иһин әппиәттиәххэ наада.

Депутаттарга, активка тирэҕирэн, сельсовет исполкома бәйәтин зонатын олохтоохторун олохторун-дьаһахтарын, культураларын түпсарыыга улахан үлэни ыытта. Хаһаайыстыбалар харчынан дохуоттара үүнүүтэ бырабылыанньалар колхозтаахтар хамнастарын үрдәтиигэ, материальнай олохторун уйгутун өрө көтөҕүүгэ кыаҕы биәрдэ. Быыбардааччылар накаастарынан сельсовекка кэлиҥҥи 4 сылга 536 миэстәлээх орто оскуола, маҕаһыыннар, механизацияламмыт пекарня, олохдьаһах өттүнэн хааччыйар комбинат, олорор дьиәлэр түтулуннулар. Колхозтар средстволарынан 3 кулууп тутуллар. 11 дәриәбинәҕә ууну биәрэр колонкалар оҥоһулуннулар, 25 нәһилиәнньәлээх пуунҥа газ киллэрилиннэ, суоллар, муосталар өрөмүөннэннилэр, пааркалар оҥоһуулара саҕаланна. Депутаттар ити боччумнаах үлэләрэ барылара биһиги государствобыт 50 сылын туолуутун дьоһуннук көрсөргө туһаайыллаллар.

Үөһээҥи снимокка—сельсовет исполкомун мунньаҕа. Хаҥастан иккис—председатель З.А. Корытова.

Ортоку снимокка уҥа диэки—„XII-й Октябрь“ колхоз саҥа ынаҕы ыыр сыаҕын үүтү тутар отделениета. Сэппәрээтэр таһыгар—учуотчук Лия Северова. Ыыр аппараттартан үүт дьаҥкир туруупкалар устун үүтү тутар отделениеҕа кэлэр, онно пастеризацияланар, сойутуллар, онтон маҕаһыыҥҥа барар.

Бүтэһик снимокка—„Пятилетка“ колхоз киинин уулуссаларыттан биирдәстәрә.

ССТА фотохрониката.

Биһиги кандидаттарбыт

НИКОЛАЕВ Владимир Саввич

Таб. НИКОЛАЕВ В.С. 1929 сыллаахха Өлөөн оройуонугар Дьэлиҥдэ нәһилиэгэр дьадьаҥы кэргэҥҥэ төрөөбүтэ. Омуга эбэҥки. 1961 сыл сэтинньиттэн ССКП чилиэнэ. 1941 сыллаахха Дьэлиҥдэ начальнай оскуолатын бүтэрбитэ уонна 8 сыл устата булгаабыта. Онтон 3 сыл табаһыттаабыта-бостууктаабыта, итинтэн салгыы билиҥҥэ диэри старшай табаһыттыы-бостууктуу сылдьар. Кини дьаныардаах, үтүө суобастаах үлэһинэн бэртээхэй производственнай түмүктэнэр. Ол курдук ити кэлиҥҥи үс сылга совхоз Дьэлиҥдэтээҕи отделениетын 3 №-дээх таба иитэр ыччат-комсомольскай ыстаадатыгар старшай табаһыттаан-бостууктаан, 1964 сылга улахан табаны иитиини 94,56, тугут деловой тахсыытын 71,8, 1965 сылга улахан табаны иитиини 98,54, тугут деловой тахсыытын 88,43, 1966 сылга улахан табаны иитиини 97,11, тугут деловой тахсыытын 86,6 бырыһыаннарга тиэрдитэлээбитэ. Государствоҕа таба этин туттарар сорудахтары сыл ахсын аһара толортуур, онуоха өрүү үрдүк уойуулаах эти биэрэр. Быстахтык ыллахха, былырыын—саҥа пятилетка маҥнайгы сылыгар государствоҕа туттарбыт табаларын 2 бырыһыана үрдүк уонна орто уойуулаах буолта, онон совхоз рентабельноһа үрдүүрүгэр боччумнаах кылаатын киллэрбитэ.

Таб. Николаев В.С. 1963 сыллаахха Саха уобаластаағы XXV партийнай конференциянан ССКП обкомун чилиэнигэр кандидатынан талыллыбыта. Ааспыт семилетка былааннарын толоруруга ситиспит үрдүк көрдөрүүлэрин иһин кинини Саха АССР Верховнай Советын Президиума 1966 сыллаах бэс ыйын 23 күнүнээҕи Ыйаҕынан Бочуотунай грамотатынан наҕараадалаабыта.

Таб. Николаев В.С. Өлөөн совхоз рабочайдарын, сулууспалаахтарын, „Ээйик“ колхоз колхозтаахтарын, Өлөөн орто оскуолатын педагогическай коллективын, техническэй үлэһиттэрин уопсай мунньахтарынан Саха АССР Верховнай Советын быыбарыгар 114 №-дээх Өлөөннөөҕү быыбардыыр уокурукка депутакка кандидатынан туруорулунна.

Табаарыс быыбардаччылар! Быыбар күнүгэр—бу дьыл кулун тутар 12 күнүгэр быыбардыыр урнаҕа кэлэн, коммунистар уонна партията суохтар тулхадыйбат блоктарын дьоһуннаах кандидата НИКОЛАЕВ В.С. иһин куоласпытын биир киһи курдук биэриэҕиҥ!

Биһиги кандидаттарбыт

ПЕТРОВ Иван Иванович

Таб. ПЕТРОВ Иван Иванович 1918 сыллаахха Свердловскай уобалас Сысерскай оройуонунаағы Андреевка дэриэбинэҕэ бааһынай кэргэнигэр төрөөбүтэ. Омуга нуучча. Үрдүк үөрэхтээх: Пермнээҕи тыа хаһаайыстыбатын институтун бүтэрэн, ученай-агроном буолбута. 1940 сылтан ССКП чилиэнэ.

Таб. Петров И.И. 1937 сылтан Пермскэй уобалас Коми-Пермяцкай национальнай уокуругун Юсьвинскай МТС-гар агрономнаабыта. Онтон Юсьвинскай оройуоннаағы сир салаатын кылаабынай агрономунан, 1941 сылтан аҕыс сыл устата Дубровскай МТС директорынан үлэлээбитэ.

1949 сыллаахха таб. Петров И.И. Пермскэй уобаластаағы Калининскай оройуон үлэһиттэрин депутаттарын Советын исполкомун председателинэн талыллыбыта. Сыл буолан баран, оройуон партийнай тэрилтэтин коммунистара кинини ССКП райкомун бастакы секретарынан быыбардыыллар. 1954 сылтан ССКП Пермскэй обкомун аппаратыгар тыа хаһаайыстыбатын отделыгар сэбиэдиссэйдиир.

1957 сыллаахха таб. Петров ССКП Пермскэйдээҕи обкомун секретарынан, оттон 1962 сыллаахха үлэһиттэр депутаттарын Пермскэй уобаластаағы (сельскэй) Советын исполкомун председателинэн быыбарданар. 1964 сыллаахха, уобаластаағы промышленнай уонна сельскэй Советтар исполкомнара холбоспуттарын кэннэ, үлэһиттэр депутаттарын Пермскэй уобаластаағы Советын исполкомун председателин бастакы солбуйааччынан ананар.

Таб. Петров И.И. салайар үлэҕэ улахан опыттаах, принциписиальнай, инициативалаах тэрийээччи.

1966 сыл сэтинньигэ таб. Петров И.И. Саха АССР Министрдэрин Советын председателинэн ананар.

Таб. Петров И.И. ССКП Пермскэй уобаластаағы комитетын чилиэнинэн, обком бюротун чилиэнинэн, үлэһиттэр депутаттарын Пермскэй уобаластаағы Советтарын депутатынан хаста да талыллыбыта. 1963 сылтан РСФСР Верховнай Советын депутата. Билигин ССКП Саха уобаластаағы комитетын бюротун чилиэнэ. Үлэ Кыһыл Знамята орденынан уонна медалларынан наҕараадаламмыта.

Усуйаана оройуонунаағы Депутатскай бириискэ рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэһиттэрин, Аллараа Халыма оройуонунаағы „Аллараа Халыма“ совхоз рабочайдарын, сулууспалаахтарын, Өймөкөөн оройуонунаағы Аартык автобазатын рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэһиттэрин, сулууспалаахтарын, Томпо оройуонун Аллаах-Үүннээҕи геологоразведочнай экспедициятын рабочайдарын, инженернэй-техническэй үлэһиттэрин уонна сулууспалаахтарын уопсай мунньахтара таб. И.И. Петрову 884 №-дээх Хотугу быыбардыыр уокуруктан РСФСР Верховнай Советын депутатыгар кандидатынан биир санаанан туруорбуттарын уокуруктаағы быыбар комиссията регистрациялаата.

ТАБААРЫС БЫЫБАРДААЧЧЫЛАР! Быыбар күнүгэр—бу дьыл кулун тутар 12 күнүгэр—быыбардыыр урнаҕа кэлэн, коммунистар уонна партията суохтар тулхадыйбат блоктарын дьоһуннаах кандидата таб. ПЕТРОВ И.И. иһин куоласпытын биир киһи курдук биэриэҕиҥ!

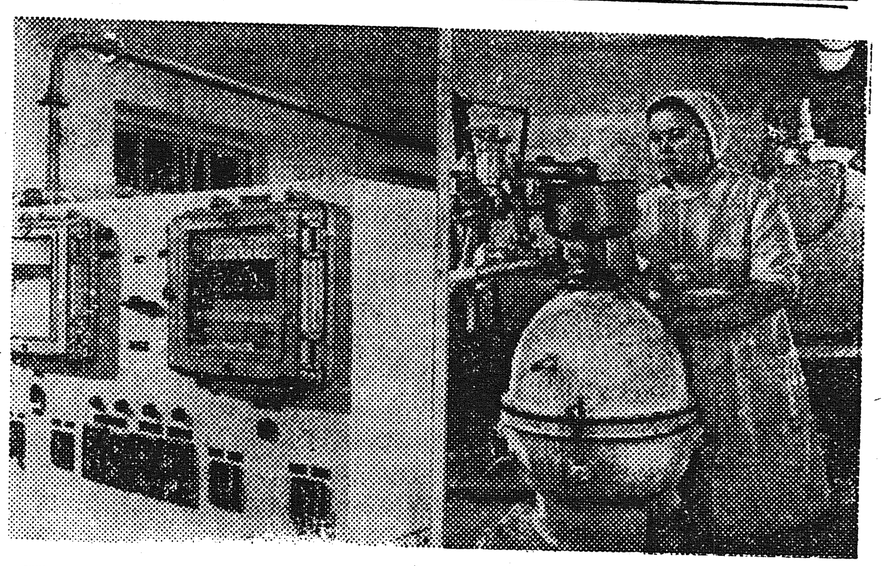

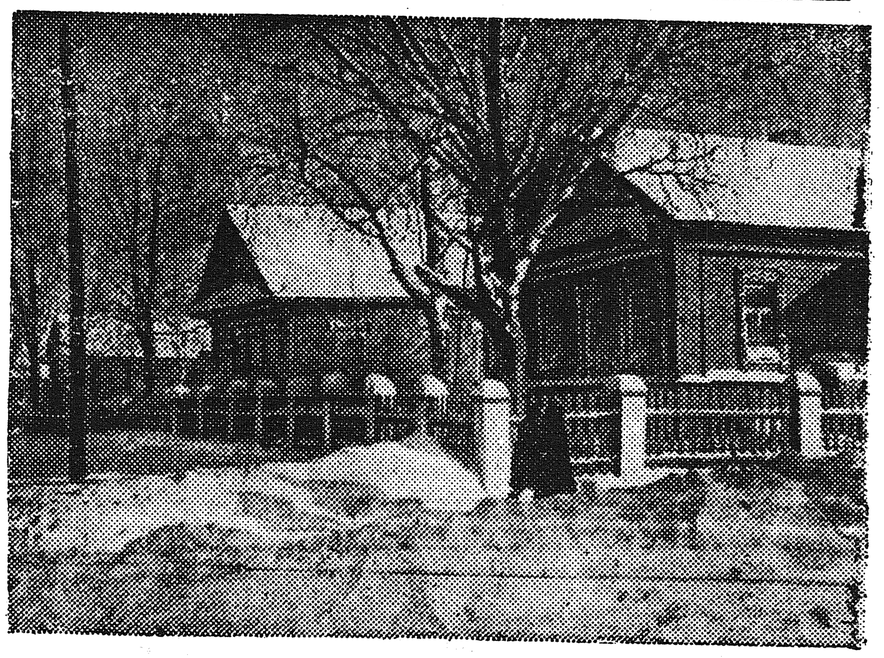

Үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаабы Советын быыбарыгар оройуоннаабы быыбар комиссиятыттан

„Саха АССР үлэһиттэрин депутаттарын оройуоннаабы, куораттаабы, сэлиэнньэтээби (нэһилиэктээби, көс сирдээбн) уонна бөһүөлэктээби Советтарыгар быыбар туһунан балаһыанньа“ 63, 66 ыстатыйаларыгар олоҕуран, общественнай тэрилтэлэринэн уонна үлэһиттэр обществоларынан туруоруллубут маннык табаарыстар үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаабы Советын быыбарыгар уокуруктаабы быыбар комиссияларынан депутатка кандидаттарынан регистрацияланнылар:

1 №-дээх Оскуолатаабы быыбардыыр уокурукка ВАСИЛЬЕВА Анна Николаевна;

2 №-дээх Интернаттаабы быыбардыыр уокурукка ТОМСКАЙ Федор Иванович;

3 №-дээх Колхознайдаабы быыбардыыр уокурукка НИКИФОРОВ Егор Никитич;

4 №-дээх Биэрэктээби быыбардыыр ускурукка СИН-ХОЙ Лямин Николаевич;

5 №-дээх Ветучастоктаабы быыбардыыр уокурукка НИКОЛАЕВА Екатерина Саввична;

6 №-дээх Аппа уҥуордаабы быыбардыыр уокурукка МИХАЙЛОВ Прокопий Никитич;

7 №-дээх Райпотаабы быыбардыыр уокурукка ДМИТРИЕВА Матрена Афанасьевна;

8 №-дээх Метеостанциятаабы быыбардыыр уокурукка ГУЛЯЕВ Михаил Филиппович;

9 №-дээх Почтаабы быыбардыыр уокурукка СТАСЕВИЧ Василий Степанович;

10 №-дээх Харыйалаахтаабы быыбардыыр уокурукка ГРИГОРЬЕВ Христофор Афанасьевич;

11 №-дээх Аҕыс арыылаахтаабы быыбардыыр уокурукка ПАВЛОВА Степанида Константиновна;

12 №-дээх Күндээдэтээби быыбардыыр уокурукка ПОСЕЛЬСКАЙ Леонид Иннокентьевич;

13 №-дээх Маайыҥдатаабы быыбардыыр уокурукка ХРИСТОФОРОВА Христина Николаевна;

14 №-дээх Интернаттаабы быыбардыыр уокурукка СЕРГЕЕВ Михаил Игнатьевич;

15 №-дээх Звероферматаабы быыбардыыр уокурукка СЕМЕНОВ Гавриил Михайлович;

16 №-дээх Сухаанатаабы быыбардыыр уокурукка АНИСИМОВА Мария Афанасьевна;

17 №-дээх Хаайыҥдатаабы быыбардыыр уокурукка АФАНАСЬЕВА Федора Николаевна;

18 №-дээх Дьэлиҥдэтээби быыбардыыр уокурукка НИКОЛАЕВ Христофор Матвеевич;

19 №-дээх Уудьатаабы быыбардыыр уокурукка НИКОЛАЕВ Валерий Иннокентьевич;

20 №-дээх Көпүкээйдээби быыбардыыр уокурукка ИВАНОВА Парасковья Тарасовна;

21 №-дээх Таастаахтаабы быыбардыыр уокурукка БАТАКАЕВ Василий Степанович;

22 №-дээх Бөһүөлэктээби быыбардыыр уокурукка ЛУКИНОВА Степанида Саввична;

23 №-дээх Ээйиктээби быыбардыыр уокурукка САВВИНОВ Александр Тимофеевич;

24 №-дээх Сэймэкиитээби быыбардыыр уокурукка ПРОТОПОПОВ Михаил Константинович;

25 №-дээх Почтатаабы быыбардыыр уокурукка ВИНОКУРОВА Евдокия Васильевна.

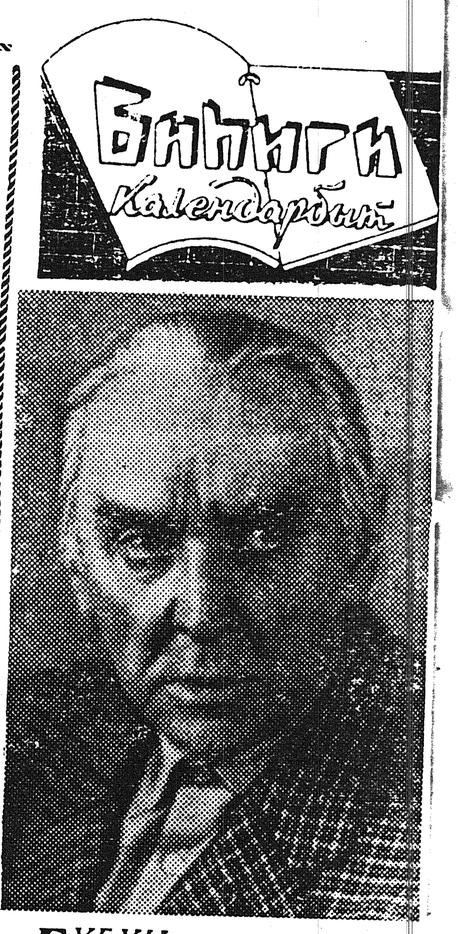

БҮГҮН *саҥа социалистическай литература акылааттарын түһэрбит советскай суруйааччылар аҕа көлүөнэлэрин биир биллиилээх представителэ Константин Александрович ФЕДИН 75 сааһын туолар. Кини эдэр Советскай республика саа-саадах тутан Октябрь сэриилээн ылыыларын туруулаһан көмүскүүр сылларыгар суруйааччы буолбута. К.А. Федин айымньыларын киин темата—киһи уонна общество. Кини геройа—айар-тутар киһи революционнай подполье, гражданскай сэрии уотун-төлөҥүн, пятилеткалар сылларын, Аҕа дойду Улуу сэриитин нөҥүө ааһар. Федин книгэлэригэр обществоны уларытан тутууга Коммунистическай партия охсуһуута улахан реалистическай күүстээхтик бэриллибитэ. Советскай литератураҕа коммунистар чулуу образтарын ортолоругар „Маҥнайгы үөрүүлэр“, „Уратыта суох сайын“, „Костер“ романнар геройдара Кирилл Извеков уонна Петр Рагозин киирэллэр.*

Академик К. А. Федин бөдөҥ литературнай теоретик, кини дириҥ идейнэй ис хоһоонноох, сиппит-хоппут чаҕылхай тас формалаах буоларын туспарыгар ахсаабат охсуһааччы быһыытынан сыаналанар, ССРС суруйааччыларын тэрилтэтин баһылаан-көһүлээн, биһиги литератордарбыт эдэр көлүөнэлэрин иитиигэ элбэби оҥорор.

ХОНОН турдах аайы Улуу Октябрь 50 сыла туолар юбилейнай бырааһынньыга улам чугаһаан иһэр. Советскай быыланы олохтоспут, саҥа дьоллоох олоҕу оҥкуласпыт, оччолорго уолан дьоннор билигин кырыйдылар. Кинилэр ити үгүөхэннээх үлэлэрэ үйэ-саас тухары умнуллуо суоҕа.

Мантан аллара отутус сыллардаахха биһиги ороһуоммутун тэрүттэспит, бу оларор бөһүөлэкпитин тутуспут, билигин пенсионер НИКОЛАЕВ Дмитрий Константинович ахтыытыттан бэчээттибит.

□

Аан маҥнай оройуон киинэ, мантан 12 көс үөһээ, шиньэтэх Бэрдэкиит диэн сиргэ тутуллан испитэ. Онно икки сыл иһигэр маҕалыын, ыскылаат уонна аҕыйах олорор дьиэлэр тутуллубуттара. Ол кэнниттэн үһүс сылыгар саас, ити (1934 сыллаахха этэ) бастайаннай оройуон киинэ буолуохтаах сири була—оройуону олохтоору Советтар Бүтүн Союзтаабы Киин Ситэриилээх Комитеттарын сорудаҕынан нуучча киһитэ Суслов Иннокентий Михайлович уонна партия уобаластаабы комитетыттан Илья Егорович Винокуров кэлбиттэрэ. Ити икки киһи Бэрдэкиттэн сааскы өлүг хаары оймотон Туманнаах түбэҕэ (бу билигин олорор бөһүөлэкпит турар сиригэр) кэлэн, бу сири көрөн баран, кэнэҕэс оройуон киинэ буолара табыгастаах диэн бөһүөлэк тутарга быһаарбыттара. Ити сайын биһиги бары Бэрдэкиттэн көһөн кэлэн, дьиэ-уот тутан барбыппыт. Тутуу маһын табанан, ардыгар саппыбытынан да сүгэн таһан, улахан тутууну саҕалаабыппыт.

Былыр бу дойдуну сыл баһыгар-атаҕар маннаабы төрүт олохтоохтор кыыл тайах, түүлээх соноругар сылдьан, быһа охсон аалаллара. Оччолорго, кырдьык, сүрдээх булталах сир этэ. Дьиэбит таһыттан ыраанньакка, чугас эргин бултуурбут.

Маҥнай аҕыйах көс ыал олорбуппут. Олохсуйан эрэ сирбитин „Культурнай база“, биһиги быһаччы „Курбаана“ диирбит. Сотору буолаат „Прожектор“ диэн аттаах табаарыстыбаны тэриммиппит. Миигин түмсүү председателинэн анаабыттара. Оччолорго уонча эрэ ыал этибит. Үөрэхтээх киһи суоҕа. Ол иһин икки кылаас үөрэхтээх мин уолбун Өлөксөйү секретарынан талбыттара. Ити курдук икки сыл устата табаарыстыбанан олорбуппут. Үһүс сылыгар колхоз тэриммиппит. Ыал үксэ колхозка кииртэлээбитэ. Колхозтаахтар ол аан маҥнайгы уопсай муньахтарыгар аны миигин колхоз председателинэн талбыттара.

Ити кэмнэргэ республика киннин кытта салгынынан сибээс суоҕа. Бэрт ыраах олорор буолан, суол иис, сибээс өттүнэн олох мөлтөх этибит. Аһыыр аспытын, таҥнар таҥаспытын Бүлүү куоратыттан табанан бэдэрээттээн аҕаларбыт. Сибээспитигэр эмиэ кыһыннары-сайыннары Бүлүү куоратынан дьаам сүүрдэрбит, оттон Бүлүүттэн Якутскайга диэри атынан айаннаан эрэ тиийэрбит.

Итинтэн 5-6 сыл ааспытын кэннэ фашистскай Германия биһиги дойдубутугар түөкүннүү саба түспүтэ. Онуоха олохпутун-дьаһахпытын саҥа булан эрэр хоту сир дьоно, бүттүүн Советскай норуоту кытта бииргэ, Советскай Армия кыайарын туһугар төһө күүспүт кыайарынан көмөлөспүппүт. Холобур, биһиги ол кэмнэргэ фроҥҥа ичигэс таҥастары тиктэрэн ыытарбыт уонна төһө кыайарбытынан үгүс „сымнаҕас көмүһү“ бултаан, государствоҕа туттарбыппыт. Бары да ол кэмнэргэ ыарахан усулуобуйаҕа олорон, үлэлээн ааспыппыт. Кыайыы биһиэнэ буолбутугар, оо, үөрбүппүт да этэ... Ол дьыллардааҕы күүрээннээх үлэбитин-хамнаспытын партия уонна правительство үрдүктүк сыаналаабыттара. Холобур миигин, о.д.а. „1941—45 сыллардааҕы Аҕа дойду Улуу сэриитин биириэмэтигэр килбиэннээх үлэтин иһин“ медалынан наҕараадалаабыттара...

Өлөөн бөһүөлэгин тэрийиигэ, биһиги, оччотооҕуга әдэр дьоннор ыарахан усулуобуйаҕа үлэлээбиппит. Билигин ону саныыбыт саныыбыт бу дьыалаҕа билиҥҥи кырдьаҕастар кэнчээри ыччаппыт кэлэр кэскилин оҥорсубуппут диэн улаханнык киэн туттан ахтабыт уонна төрөөбүт Өлөөммүт барахсан өрүү улаата-кэҥии турарыгар ис сүрэхпититтэн баҕарабыт.

Дьоллоох-соргулаах олоҕу аҕалбыт Улуу Октябрь 50 сыла туолар юбилейнай бырааһынньыгын, уруккута көһө сылдьыбыт кыра народнастар үлэҕэ-хамнаска кэрэ бэлэхтэрдээх көрсөргө бэлэмнэнэллэр.

—Билигин әһиги, эдэрдэр, үлаатан, үөрэхтээх дьон буолан, биһигини солбуйуохтуут, коммунизмы тутуһуохтуут. Норуокка туһалаах буолуу, үлэни таптааһын—бу буолар киһи дьоло!..—диэн әһэм кэпсээнин түмүктээбитэ.

НИКОЛАЕВ Д.К. тылыттан сиэнэ— Өлөөн орто оскуолатын 7 „а“ кылааһын үөрэнээччитэ Ося НИКОЛАЕВ суруйда.

Юнкор мунҥуга

Ороһуон историятыттан

КОЛУМБИЯҔА партизанскай сэрии бара турар. Партизаннар — рабочайдар уонна бааһынайдар—бэйэлэрин бырааптарын, демократическай тутулуктарын иһин дойду американскай империалистартан тутулуга суох буолуутун иһин туруулаһан туран охсуһаллар.

ССТА фотохрониката.

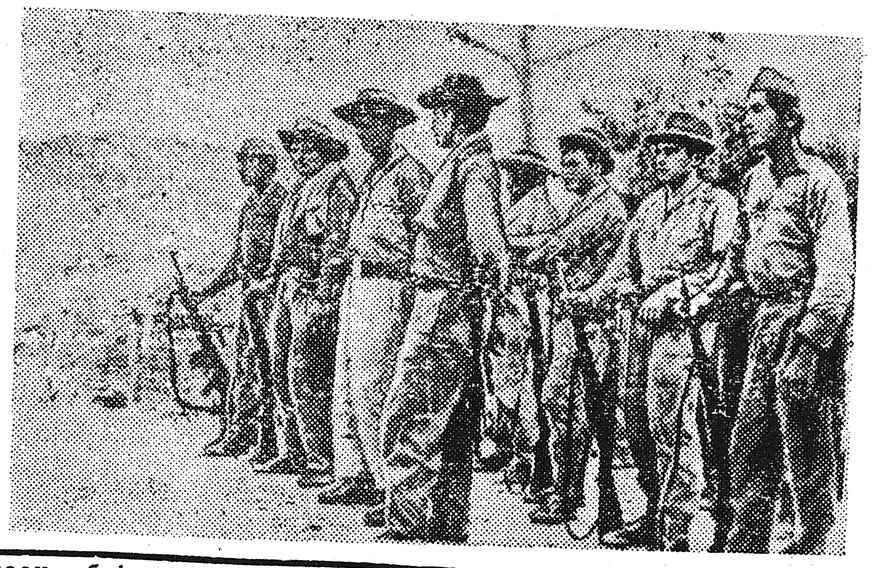

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—21

Редактор Г. М. СЕМЕНОВ.

Өлөөн ороһуонунаабы типография

Тахсар ахсаана 473 Сакаабын №-рэ 16